

نظام نامه مجمع مشاورین عالی روستا و دهیاری

بهره گیری خلاقانه از منابع و سرمایه‌های موجود در جوامع با رویکردی مبتکرانه همواره در گذار تاریخ چرخ توسعه را به پیش رانده است. در حال حاضر در اجتماعات محلی و نواحی روستایی ایران ظرفیت‌های بالقوه‌ای وجود دارد که به فعلیت رساندن آن‌ها می‌تواند گامی بلند در مسیر توسعه این نواحی باشد. یکی از مهم‌ترین این ظرفیت‌ها در کنار سرمایه‌های انسانی و منابع مالی موجود در نواحی روستایی، امکان بهره‌مندی از قابلیت‌های متنوع روستازادگانی است که مدارج ترقی را در جنبه‌های اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی طی کرده‌اند. حضور نهادها و تشکل‌های اجتماعی به عنوان مؤثرترین عامل در فعال ساختن سایر سرمایه‌های موجود اعم از ظرفیت‌های انسانی و مالی به هم‌افزایی میان این منابع منجر شده و نیروی عظیم حاصل از این سرمایه اجتماعی به عنوان عامل اساسی تقویت و احیای فرهنگ مشارکت و افزایش همدلی میان اهالی اجتماعات محلی و روستایی در کنار کمک به هرچه بیشتر شدن روحیه همبستگی به مؤثرترین عامل در پیشبرد روند توسعه تبدیل می‌شود. یکی از تشکل‌های اجتماعی که می‌تواند واجد خصوصیات فوق باشد «مجمع مشاورین عالی روستا و دهیاری» است که می‌تواند با بهره‌گیری از سرمایه‌های مادی و معنوی روستازادگان نخبه کمکی در خور توجه در روند توسعه روستا محسوب شود. با شکل‌گیری سازمان دهیاری در روستاهای ایران به عنوان نهاد مدیریت محلی که از دل مردم روستا برخاسته و متولی ساماندهی امور عمومی روستا می‌باشد پل ارتباطی مناسبی برای بهره‌گیری از قابلیت‌های بالقوه نخبگان روستایی فراهم آورده است. در جهت نیل به این هدف "نظام نامه مجمع مشاورین عالی روستا و دهیاری" برای استفاده دهیاران و بهره‌گیری از این قابلیت‌های بالقوه ابلاغ می‌گردد.

۱- شناسایی نخبگان روستا :

منظور از نخبگان روستا کلیه افرادی هستند که متولد آن روستا بوده و تعلق خاطری نسبت به زادگاه اصلی خود دارند و در زمینه‌های مختلف اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی به مدارج بالایی دست یافته‌اند. این افراد شامل مقامات مختلف سیاسی-اجتماعی در سطوح مختلف شهرستان، استان تا سطح ملی، نمایندگان مجلس شورای اسلامی، اساتید حوزه و دانشگاه و شخصیت‌های برجسته علمی، فرهنگی و هنری، سرمایه داران و تجار بزرگ و هستند. در گام نخست شناسایی این افراد و تهیه فهرست دقیق آنها شامل اسامی و حوزه تخصص و فعالیت آنها و یافتن راه‌های ارتباط با آنها (نشانی محل کار، شماره های تماس، آدرس اینترنتی و....) ضروری است (پیوست شماره ۱). هدف از برگزاری این نشست‌ها بهره‌گیری از توان و تخصص شخصیت‌های علمی و فرهنگی و کمک‌های سرمایه داران اقتصادی و شخصیت‌های سیاسی و ذی‌نفوذ در ادارات و سازمان‌ها در جهت رفع مسائل و مشکلات روستا و استفاده از راه‌حل‌های پیشنهادی آنان با دو رویکرد مشورتی و کمک رسانی می‌باشد.

۲- معرفی دهیاری و ارسال دعوت‌نامه :

پس از آماده کردن چارچوب اولیه مسائل و مشکلات روستا با رویکرد توسعه‌ای و نگرش عملکردی بر مبنای حوزه فعالیت نخبگان موردنظر، دهیار باید گزارشی جامع و کامل را که ارائه کننده تصویری دقیق از وضعیت روستا و فعالیت‌های انجام شده توسط دهیاری باشد همراه با معرفی نهاد دهیاری و شرح وظایف آن برای فرد یا افراد موردنظر ارسال کند و از آن‌ها برای شرکت در جلسات فوق‌الذکر در تاریخی معین با ذکر ساعت شروع و خاتمه جلسه دعوت رسمی و کتبی بعمل بیاورد. در ارسال دعوت‌نامه توصیه می‌شود در کنار مهر و امضای دهیار از مهر و امضای رییس شورای اسلامی روستا به عنوان منتخب مردم استفاده شود. پس از ارسال دعوت‌نامه پیگیری‌های لازم برای حصول اطمینان از وصول آن و دریافت پاسخ قطعی از فرد یا افراد موردنظر بایستی در دستور کار قرار گیرد.

۳- تشکیل نشست‌ها در تاریخ تعیین شده :

مکان و فواصل زمانی برگزاری جلسات با توجه به ظرفیت‌های محلی از طریق دهیار و همفکری با اعضا تعیین می‌شود. در تشکیل نشست‌های مذکور توجه به زمان‌بندی دقیق نشست‌ها و تاریخ برگزاری جلسات بسیار حائز اهمیت است. در این راستا بایستی دقت شود که از مراجعات و تماس‌های تلفنی مکرر و خارج از برنامه به افراد موردنظر خودداری شود زیرا این مساله می‌تواند اسباب تصدع خاطر آن‌ها را فراهم آورد و چه بسا از ادامه همکاری و شرکت در جلسات باز دارد. برنامه زمان‌بندی نشست‌ها بایستی با دریافت وقت آزاد نخبگان تنظیم و برای آن‌ها ارسال و سعی شود که این نشست‌ها حداقل ۲ بار در طول سال برگزار شود. همچنین ۱۰ روز قبل از برگزاری هر نشست مجدداً تاریخ برگزاری به افراد یادآوری و در صورت ایجاد تغییر ناگهانی از جانب آنان وقت مجدد برای تشکیل نشست دریافت و برنامه ریزی مناسب انجام گیرد. قبل از تشکیل جلسات دهیار بایستی مشکلات موجود را به دقت شناسایی و اولویت بندی کند، برآورد دقیقی از میزان کمک موردنیاز را به همراه توجیه منطقی و مستدل آماده کند و بر مبنای فوریت و اولویت مشکلات موجود آن‌ها را به ترتیب در جلسات مختلف مطرح کند.

۴- تهیه گزارش از نشست‌های برگزار شده :

تهیه گزارش از نشست‌های برگزار شده و کمک‌های صورت گرفته از جانب نخبگان و تغییراتی که در چهره روستا در اثر این کمک‌ها ایجاد شده و اقدام برای انعکاس آن در نشریات محلی و ملی بویژه ماهنامه "دهیارپها" می‌تواند در ایجاد انگیزه در آن‌ها و نیز به تصویر کشیدن اقدامی خلاقانه از جانب دهیاری مؤثر واقع شود.